

Fogyatékosággal élő személyek jogairól szóló egyezmény

Kapják: általános

JAVÍTOTT, SZERKESZTÉS NÉLKÜLI VÁLTOZAT

2012. szeptember 27.

Fogyatékosággal Élő Személyek Jogaival foglalkozó Bizottság

Nyolcadik ülészak

Genf, 2012. szeptember 17-28.

A részes államok által benyújtott jelentések vizsgálata az egyezmény 35. cikke értelmében

A Fogyatékosággal Élő Személyek Jogaival foglalkozó Bizottság zárókövetkeztetései

Magyarország

1. A Bizottság a 2012. szeptember 20-án és 21-én tartott 81. és 82. ülésén vizsgálta meg Magyarország kezdő jelentését, és a következő zárókövetkeztetéseket fogadta el a 2012. szeptember 26-án és 27-én tartott 90. és 91. ülésein

I. Bevezetés

2. A Bizottság örömmel üdvözli Magyarország kezdő jelentését, mely az elsők között volt a Bizottságnak benyújtott jelentések között. A Bizottság nagyra értékeli a részes állam által a Bizottság kiegészítő kérdéseire (CRPD/C/HUN/Q/1/Add.1) adott írásos válaszokat, illetve a párbeszéd során feltett kérdésekre adott átfogó válaszokat.
3. A Bizottság elismerően nyilatkozik a részes állam delegációjáról, amelyben helyet kaptak a különböző minisztériumok képviselői, beleértve számos magas beosztású tisztségviselőt, valamint a delegáció tagjai között azt a fogyatékosággal élő személyt, aki ugyancsak vezető beosztású köztisztviselő. A Bizottság nagyra értékeli a delegáció és a Bizottság tagjai között folytatott élénk és gyümölcsöző párbeszédet.

II. Pozitív szempontok

III.

4. A Bizottság üdvözli a részes állam által az Egyezmény globális és regionális előmozdításához és megvalósításához nyújtott támogatást, beleértve azt a támogatást is, amelyet a részes államok konferenciáját előkészítő Bűró és az Egyesült Nemzetek más mechanizmusai számára nyújtott az Egyezmény hatékony végrehajtása érdekében.
5. A Bizottság gratulál a részes államnak azért, hogy az Alaptörvényébe foglalta a fogyatékoságon alapuló diszkrimináció kifejezett tilalmát.
6. A Bizottság meglelégedéssel fogadja az Országos Fogyatékosügyi Program (2007-2013) és a 1062/2007. (VIII. 7.) Korm. Határozat elfogadását a program 2007-2010. évekre szóló középtávú végrehajtására vonatkozóan, valamint a fogyatékoság ügyének számos egyéb kormányzati politika középpontjába állítását.
7. A Bizottság üdvözli, hogy a részes állam Braille-írással, jelnyelven és könnyen érthető formátumban is megjelentette az Egyezményt a Magyar Közlönyben.

8. A Bizottság elismerően szól arról, hogy a magyar fél elfogadta a 2009. évi CXXV. törvényt a magyar jelnyelvről és a magyar jelnyelv használatáról.
9. A Bizottság nagyra értékeli, hogy a részes állam regionális EU források felhasználásával hozzáférhetőségi képzéseket biztosít az érintett szakemberek számára és a felsőoktatásban is.

III. Aggodalomra okot adó fő területek, illetve javaslatok

A. Általános alapelvek és kötelezettségek (1-4. cikk)

10. A Bizottság aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a részes állam jogalkotásában a fogyatékos és a fogyatékossgal élő személyek meghatározásai az egyén hiányzó képességeit állítják középpontba nem pedig az akadályokat, amelyekkel az egyén szembe találja magát. A Bizottság aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az ilyen meghatározások nem terjednek ki valamennyi fogyatékossgal élő személyre, beleértve a pszichoszociális fogyatékossgal élőket.

Ez az új Fot. hatálybalépése óta már nem így van.

11. A Bizottság elismeréssel veszi tudomásul, hogy az 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról úgy készült, hogy elősegítse a részes államban a fogyatékossgal élő személyek jogait. A Bizottság azonban aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az egyezményben részes állam nem vizsgálta felül elfogadása óta a törvényt annak érdekében, hogy azt összhangba hozza az Egyezmény rendelkezéseivel.
12. A Bizottság javasolja, hogy a részes állam használja fel a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény közelgő felülvizsgálatát annak biztosítására, hogy a törvény teljes mértékben megfeleljen az Egyezménynek és tükrözze az Egyezményben megfogalmazott emberi jogi alapú megközelítést a fogyatékossgal kapcsolatban; továbbá, javasolja, hogy a fogyatékossgal mélyen az emberi jogi alapú megközelítésben gyökerező szempontját figyelembe véve foglalja bele a fogyatékossgal és a fogyatékossgal élő személyek meghatározását, kiterjesztve azt valamennyi fogyatékossgal élő személyre, beleértve a pszichoszociális fogyatékossgal élőket is.

Ez részben megtörtént → fogalom-meghatározásoknál már szerepel a pszichoszociális fogyatékossgal, viszont a továbbiakban nem tűnik fel egyértelműen olyan szakaszokban, ahol pedig szó szerint ott kéne lennie.

1998. évi XXVI. törvény felülvizsgálata

A Fogyatékossgal Élő Személyek Jogairól szóló ENSZ Egyezménynek (CRPD) megfelelően a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról, 1998. évi XXVI. törvény 2013. évi revíziója során, a fogyatékos személy meghatározásánál a revíziót végző munkacsoport figyelembe vette a fogyatékossgal az emberi jogi alapú megközelítésben gyökerező szempontjait, kiterjesztette valamennyi fogyatékossgal élő személyre, a pszichoszociális károsodás nevesítve szerepel a törvényjavaslatban.

1998. évi XXVI. törvény definíciója:

„4. § E törvény alkalmazásában

a) *fogyatékos személy*: az, aki érzékszervi – így különösen látás -, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.”

A CRPD 1. cikkely meghatározása:

Fogyatékossgal élő személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, szellemi vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

A 2. munkacsoport törvényjavaslata:

Fogyatékos személy az, aki olyan hosszan tartó érzékszervi, kommunikációs, fizikai, értelmi, pszichoszociális károsodással – illetve ezek bármilyen halmozódásával – él, amely a környezeti, társadalmi, és egyéb jelentős akadályokkal kölcsönhatásban, a hatékony és másokkal egyenlő társadalmi részvételt korlátozza vagy gátolja.

A fogyatékossgal kapcsolatos állapotok és az ebből eredő hátrányok meghatározásánál az FNO kategóriáit kell alapul venni.

A 1998. évi XXVI. törvény revíziójának munkacsoportjai és tagjai:

I. Akadálymentesítés, egyenlő esélyű hozzáférés

Munkacsoportba delegáltak: Autisták Országos Szövetsége, Belügyminisztérium, ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kar, Emberi Erőforrás Minisztérium, Értelmi Fogyatékossgal Élők és Segítőik Országos Érdekvédelmi Szövetsége, Fogyatékos Személyek Esélyegyenlőségéért Közhasznú Nonprofit Kft., Kézenfogva Alapítvány, Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetsége, Nemzeti Fejlesztési Minisztérium, Pszichiátriai Érdekvédelmi Fórum, Siketvakok Országos Egyesülete, Siketek és Nagyothallók Országos Szövetsége.

II. A fogyatékos személy definíciójának összehangolása az ENSZ-egyezmény fogalom-meghatározásával

Munkacsoportba delegáltak: Bliss Alapítvány, ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kar, Emberi Erőforrás Minisztérium, Fogyatékos Személyek Esélyegyenlőségéért Közhasznú Nonprofit Kft., Mozgáskorlátozottak Egyesületeinek Országos Szövetsége, Pszichiátriai Érdekvédelmi Fórum, Siketvakok Országos Egyesülete, Siketek és Nagyothallók Országos Szövetsége.

III. A törvény egyéb rendelkezéseinek felülvizsgálata, korszerűsítése (alapelvek, OFT átalakítása, stb.)

Munkacsoportba delegáltak: Autisták Országos Szövetsége, ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kar, Emberi Erőforrás Minisztérium, Értelmi Fogyatékossgal Élők és Segítőik Országos Érdekvédelmi Szövetsége, Fogyatékosok Nemzeti Sportszövetsége, Fogyatékos Személyek Esélyegyenlőségéért Közhasznú Nonprofit Kft., Mozgáskorlátozottak Egyesületeinek Országos Szövetsége, Pszichiátriai Érdekvédelmi Fórum.

A 1998. évi XXVI. törvény módosításáról szóló 2013. évi LXII. törvény 2013. június 1-jén lépett hatályba:

A fogyatékos személyek jogairól esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény (a továbbiakban: Fot.) 4. § a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(E törvény alkalmazásában)

„a) fogyatékos személy: az a személy, aki tartósan vagy véglegesen olyan érzékszervi, kommunikációs, fizikai, értelmi, pszichoszociális károsodással – illetve ezek bármilyen halmozódásával – él, amely a környezeti, társadalmi és egyéb jelentős akadályokkal kölcsönhatásban a hatékony és másokkal egyenlő társadalmi részvételt korlátozza vagy gátolja;”

A végső FOT tervezet véleményezésre a Pszichiátriai Érdekvédelmi Fórum (PÉF) számára nem lett megküldve, a hatályba lépésről (2013. június 1.) nem értesítették Szövetségünket.

13. A Bizottság sajnálatát fejezi ki a fogyatékossgal élő személyek és az őket képviselő szervezetek nem elegendő mértékű részvételét illetően a fogyatékossgal kapcsolatos jogszabályok és politikák áttekintésében és tervezésében, illetve más politikai és döntéshozatali folyamatokban, mint ahogyan az a CRPD 4(3) cikke előírja. A Bizottság sajnálatát fejezi ki továbbá amiatt, hogy a fogyatékossgal élő személyeket képviselő magyarországi szervezetek nem vettek részt a konstruktív párbeszédben.
Ez elég sarkos megállapítás, viszont a párbeszéd továbbfejlesztése mindenképpen hasznos lenne. Van(nak) szervezet(ek), amely(ek) megfelelőképpen nyitott(ak) erre...
14. A Bizottság javasolja, hogy a részes állam tegyen hatékony intézkedéseket a fogyatékossgal élő személyekkel, így a fogyatékossgal élő gyermekekkel és nőikkel folytatott konzultáció és aktív bevonásuk érdekében az őket képviselő szervezeteken keresztül az állami döntéshozatali folyamatok tervezése, végrehajtása és ellenőrzése során, a folyamat valamennyi szintjén, különös tekintettel az őket érintő ügyekre, ésszerű és reális határidőt biztosítva számukra nézeteik kifejtésére és megfelelő támogatást nyújtva annak érdekében, hogy szerepüket a CRPD 4(3) cikkének megfelelően be tudják tölteni.
Ezen a téren bőven van lehetőség fejlődésre (reális határidő biztosítása terén főként) + a támogatás szó is hangsúlyos, mert a szakértelem és maga a működés sem ingyen van.

Országos Fogyatékossgügyi Tanács

A fogyatékos személyek hatékonyabb képviselete érdekében átalakul az Országos Fogyatékossgügyi Tanács. A fogyatékos személy új törvényi fogalmával összhangban a tanács nevesített tagjai közé kerülnek olyan szervezetek, amelyek eddig nem vehettek részt a munkában. Így például a pszichoszociális fogyatékossggal élő, a siketvak vagy a beszéd fogyatékos embereket képviselő szervezetek

Ezáltal a fogyatékossgüggyel foglalkozó szakterület a jövőben szélesebb körből kap véleményeket, javaslatokat a munkájához.

Az átalakítással a tanács munkája is hatékonyabbá válik, mert csökken a tanács munkájában részt vevő tárcaképviselek száma, és az üléseken egyedül a szaktárca képviseli az egyeztetett kormányzati álláspontot.

A Kormány határozata az Országos Fogyatékosügyei Tanácsról (részlet)

1. A Kormány a központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló 2010. évi XLIII. törvény 30. § (1) bekezdése alapján a fogyatékos személyek helyzetének előmozdítása, a fogyatékosügygel kapcsolatos feladatok ellátásának elősegítése, továbbá a fogyatékos személyek érdekében működő civil szervezetekkel történő együttműködés erősítése céljából létrehozza és működteti az Országos Fogyatékosügyei Tanácsot (a továbbiakban: Tanács).

2. A Tanács javaslattevő, véleményező és tanácsadói tevékenységet végez a Kormány és a társadalmi esélyegyenlőség előmozdításáért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) számára.

3. A Tanács feladatai:

a) véleményezi a fogyatékosügyet érintő jogszabályok tervezeteit, javaslatokat fogalmaz meg a fogyatékosügyet érintő jogszabályok és közjogi szervezetszabályozó eszközök megalkotására, módosítására,

b) a fogyatékos személyek esélyegyenlőségének megteremtését célzó Országos Fogyatékosügyei Program (a továbbiakban: Program), illetve az ahhoz kapcsolódó Intézkedési Tervek előkészítését segítő javaslatokat fogalmaz meg, továbbá véleményezi a Program, valamint az ahhoz kapcsolódó Intézkedési Tervek tervezeteit,

c) véleményezi a Program, illetve az ahhoz kapcsolódó Intézkedési Tervek végrehajtásáról szóló beszámolókat,

d) javaslatokat tesz a fogyatékos személyeket érintő kormányzati döntésekre, programokra, közreműködik azok előkészítésében,

e) tájékoztatást nyújt a fogyatékos személyek élethelyzetének alakulásáról.

4. A Tanács elnöke a miniszter. A Tanács társelnöke az 5. pont b)-f) alpont szerinti tagok (a továbbiakban együtt: delegált tagok) által maguk közül választott személy.

5. A Tanács tagjai:

a) a Tanács elnöke;

b) az egyes fogyatékosügyi csoportokat képviselő alábbi országos érdekképviseleti szervezetek által delegált egy-egy személy:

ba) Mozgáskorlátozottak Egyesületeinek Országos Szövetsége,

bb) Siketek és Nagyothallók Országos Szövetsége,

bc) Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetsége,

bd) Siketvakok Országos Egyesülete,

be) Értelmi Fogyatékosággal Élők és Segítőik Országos Érdekvédelmi Szövetsége,

bf) Autisták Országos Szövetsége,

bg) Pszichiátriai Érdekvédelmi Fórum;

c) az Afázia Egyesület és a Démoszthenész Beszédhibások és Segítőik Országos Érdekvédelmi Egyesülete által közösen delegált egy személy;

- d)* a fogyatékos személyek érdekében működő – a *b)* és *c)* pont szerinti valamely szervezetben tagsággal nem rendelkező – civil szervezetek által közösen delegált, különböző fogyatékosági csoportok érdekeit képviselő négy személy;
- e)* a Fogyatékos Emberek Szervezeteinek Tanácsa által delegált egy személy;
- f)* a Magyar Olimpiai Bizottság által a fogyatékos személyek sportja képviseletében delegált egy személy.

6. A Tanács elnöke valamely tag kérésére, illetve amennyiben valamely napirendi pont tárgyalása kapcsán szükségesnek tartja, tanácskozási joggal további személyeket hívhat meg.

7. Az 5. pont *d)* alpont alapján azon civil szervezetek jogosultak delegálásra, amelyek a bírósági nyilvántartásban szerepelnek, továbbá létesítő okiratuk, illetve alapszabályzatuk szerint a fogyatékos személyek, vagy valamely fogyatékosági csoport érdekében működnek.

8. Az 5. pont *e)* alpont alapján delegált személy nem lehet az 5. pont *b)* és *c)* alpont szerinti valamely szervezet tagja vagy képviselője, illetve azon szervezet tagja vagy képviselője, amelyik az 5. pont *d)* alpont alapján a tagot delegálásra jelölte.

9. A delegált tagok megbízatása négy évre szól.

Nemzeti Betegfórum

Budapest, 2013. május 23. – Hivatalosan is magalakult és megkezdte működését a Nemzeti Betegfórum (NBF). Az 50/2012 (XII.19.) miniszteri rendelet értelmében létrehozott civil érdekképviseleti fórum az egészségügy területén tevékenykedő betegszervezeteket fogja össze, célja a szakmai együttműködés kialakítása.

A két napon át tartó alakuló üléseken az NBF-be **eddig jelentkezett 194 db betegszervezet** delegáltjai vehettek részt. Az egyes delegáló szervezetek választhattak, hogy az NBF szakmai tagozatai közül melyiknek a munkájában kívánnak részt venni.

A Választmány tagjai, az alakuló ülésen elhangzottak szerint az összefogás és az együttműködés jegyében kívánják két éves mandátumuk lejártáig végezni a munkájukat. Legfontosabbnak azt tartják, hogy a képviselt betegszervezetek érdekeit egységesen szem előtt tartva járulhassanak hozzá a magyar egészségügy színvonalának emeléséhez, és egy fenntartható egészségügyi rendszer megteremtéséhez.

Az NBF-hez történő csatlakozás lehetősége továbbra is nyitott minden olyan szervezet számára, amely az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvénynek megfelelően működik és tevékenységét az egészségügy területén végzi.

(forrás: NBF sajtóközlemény)

50/2012. (XII. 19.) EMMI rendelet a Nemzeti Betegfórumról (részlet)

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 247. § (2) bekezdés *l)* pontjában kapott felhatalmazás alapján, az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár

feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet 41. § *d)* pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva, a következőket rendelem el:

1. § A Nemzeti Beteg Fórumhoz (a továbbiakban: NBF) az NBF Választmányához intézett csatlakozási nyilatkozattal bármely civil szervezet csatlakozhat, amely az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvénynek megfelelően működik és tevékenységét az egészségügy területén végzi.

2. § (1) Az NBF az 1. mellékletben meghatározott tagozatokból áll. A civil szervezet a tevékenységi körét érintő tagozatba legfeljebb két főt delegálhat.

(2) Az NBF valamennyi tagozata részvételével szükség szerint, de évente legalább kétszer tart teljes ülést.

3. § (1) Az NBF tagozatai tagozatonként két főt delegálnak az NBF Választmányába.

(2) A Választmányba delegált személyek megbízatása két évig tart. A Választmány tagjai megbízatásuk lejárta után újra delegálhatóak.

4. § (1) A Választmány a tagjai közül az NBF koordinációs, ügyviteli feladatait ellátó személyt (a továbbiakban: koordinátor) választ.

(2) A koordinátor megbízatása a megválasztásától számított két évig tart, tisztsége lejártát követően újraválasztható.

(3) Az egészségügyért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) a Választmányon, illetve a koordinátoron keresztül tart kapcsolatot az NBF-fel.

7. § (1) Az NBF az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (a továbbiakban: Eütv.) 151. §

(2) bekezdés *a)* pontjában meghatározott feladatát a koordinátoron keresztül látja el.

(2) Az NBF az adott betegséggel, betegségcsoporttal összefüggésben közcélú tevékenységet lát el.

(3) Az NBF - a Választmányon keresztül - az Eütv. 151. § (2) bekezdés *c)* pontjában meghatározott szervezetekkel a betegek érdekeit és az adott betegségcsoportot képviselő szervezetet érintő egészségpolitikai, egészségfejlesztési kérdésekben együttműködik, kapcsolatot tart, illetve szükség szerint konzultál.

1. melléklet az 50/2012. (XII. 19.) EMMI rendelethez

Az NBF tagozatai

1. Emésztőrendszeri és májbetegségek
2. Ritka betegségek
3. Diabetes és anyagcsere betegségek
4. Vese, urológiai és a reprodukciós szervek betegségei
5. Légzőszervi betegségek
6. Mozgásszervi, mozgáskorlátozottsággal járó reumatológiai, ortopédiai betegségek
7. Immunológiai és allergológiai betegségek
8. Bőrgyógyászati és nemi betegségek
9. Hematológiai, onkológiai betegségek
10. Pszichiátriai betegségek és addiktológia
11. Szív és érrendszeri betegségek
12. Agyérbetegségek (stroke)
13. Érzékszervek betegségei
14. Idegrendszeri, neurodegeneratív és értelmi érintettséggel járó betegségek
15. Szervátültetettek

B. Különleges jogok (5-30. cikk)

Egyenlőség és hátrányos megkülönböztetéstől való mentesség (5. cikk)

15. A Bizottság aggodalommal állapítja meg, hogy a részes állam jogi szabályozása – beleértve a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvényt és a 2003. évi az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló CXXV. törvényt – nem mondja ki, hogy az ésszerű alkalmazkodás megtagadása hátrányos megkülönböztetést valósít meg.
16. **A Bizottság felkéri a részes államot, hogy tegyen lépéseket annak érdekében, hogy jogszabály kifejezetten írja elő, hogy az ésszerű alkalmazkodás megtagadása tiltott diszkriminációt valósít meg.**
17. A Bizottság aggodalommal veszi tudomásul, hogy a magzati élet védelméről szóló törvény a **terhesség megszakítását az általánosnál szélesebb körben teszi lehetővé az egészségkárosodottnak vagy fogyatékosnak vélt magzatok esetében**” (CRPD/C/HUN/1), és ezzel fogyatékoságon alapuló diszkriminációt valósít meg.
Ezen is lehetne elmélkedni, hogy mit mondanánk erről például a frázisként is jól használható arányosság elve és egyéb jogi, világnézeti elvek alapján.
18. **A Bizottság azt javasolja, hogy a részes állam szüntesse meg a különbségtételt a magzat életének védelméről szóló törvényben, mely szerint a törvény által engedélyezett időszakban a terhességet önmagában a fogyatékoságra alapozva meg lehet szakítani.**
Fogyatékosággal élő nők (6. cikk)
19. A Bizottság tudomásul veszi, hogy a részes állam által elfogadott „1004/2010. (I. 21.) Korm. Határozat a Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia - Irányok és Célok 2010-2021” „a nők és különösen a fogyatékosággal élő nők egyenlőségének elősegítését célzó intézkedéseket teljes mértékben megvalósítja” (CRPD/C/HUN/Q/1/Add.1). A Bizottság azonban sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a Stratégiában nem szerepelnek külön intézkedések a fogyatékosággal élő nők és lányok egyenlőségének elősegítésére.
20. **A Bizottság felkéri a részes államot arra, hogy politikáiban hatékony és célzott intézkedéseket vezessen be a fogyatékosággal élő nők és lányok egyenlőségének biztosítására és a hátrányos megkülönböztetés többszörös formáinak megelőzésére, valamint hogy a fogyatékosággal kapcsolatos jogalkotásában és politikáiban a társadalmi nemi vonatkozásokat központi kérdésként vegye figyelembe.**
A fogyatékosággal élő gyermekek (7. cikk)
21. A Bizottság tudomásul veszi, hogy a részes állam kifejezi elkötelezettségét a fogyatékosággal élő gyermekek jogainak védelme és elősegítése mellett. A Bizottságot azonban aggodalommal tölti el, hogy fogyatékos gyerekek nagy száma él intézményekben, illetve az, hogy a fogyatékos gyermekek nagy része intézeti ellátásban részesül az otthoni gondozás helyett. Hangsúlyozza annak fontosságát, hogy elegendő forrást kell biztosítani arra, hogy a fogyatékos gyermekek továbbra is családjukkal, saját közösségükben élhessenek.
22. **A Bizottság felkéri a részes államot arra, hogy tegyen nagyobb erőfeszítéseket a szükséges szakmai és pénzügyi források rendelkezésre bocsátására, különösen helyi szinten, a közösségi alapú rehabilitáció és egyéb szolgáltatások előmozdítására és kibővítésére a fogyatékos gyermekek és családjuk számára, helyi közösségeikben annak érdekében, hogy a fogyatékos gyermekek a Gyermek Jogai Bizottság ajánlásának megfelelően továbbra is családjukkal élhessenek. (CRC/C/HUN/CO/2).**
Hozzáférhetőség (9. cikk)
23. A Bizottság nagyrabecsüléssel veszi tudomásul, hogy a részes állam határidőket szabott meg a törvény rendelkezéseinek végrehajtására az állam által biztosított közszolgáltatások hozzáférhetősége (2010. december 31.), az oktatási, egészségügyi és szociális szolgáltatások hozzáférhetősége és az önkormányzati ügyfélszolgálatok hozzáférhetősége (2008., 2009. illetve 2010. december 31.) területén, és hogy jelentős forrásokat biztosított az akadálymentesítés 2011., 2012. és 2013-ig történő megvalósítására. A Bizottságot aggodalommal tölti el azonban, hogy a fenti határidőket nem tartották be teljes mértékben, és hogy kezdeményezések vannak további elhalasztásukra. A Bizottságot az is aggodalommal tölti el, hogy a hozzáférhetőségre vonatkozó jogszabályok figyelemmel kíséréssel és megvalósításával megbízott hatóságok pénzügyi gondokkal küzdenek.
24. **A Bizottság felkéri a részes államot arra, hogy tegyen erőfeszítéseket az akadálymentesítéssel kapcsolatban jogszabályaiban és politikáiban meghatározott határidők betartására, további halasztás nélkül. A Bizottság felkéri a részes államot arra, hogy még jobban erősítse meg az ellenőrzési mechanizmusokat annak érdekében, hogy biztosítva legyen a hozzáférhetőség, illetve biztosítson további**

és elegendő forrásokat az akadálymentesítésre és az ellenőrzéssel foglalkozó, az érintett személyzet folyamatos képzésére.

A törvény előtti egyenlőség (12. cikk)

25. A Bizottság tudomásul veszi, hogy a részes állam most is tesz erőfeszítéseket arra, hogy nemzeti jogszabályait összhangba hozza az Egyezmény 12. cikkének rendelkezéseivel. Üdvözlí a támogatott döntéshozatal biztosítására irányuló terveket az új Polgári Törvénykönyv megalkotása során. A Bizottságot azonban még mindig aggodalommal tölti el, hogy az új Polgári Törvénykönyv módosításai során továbbra is fenntartották a lehetőséget a helyettes döntéshozatal rendszerére. A Bizottságot az is aggodalommal tölti el, hogy az új Polgári Törvénykönyv módosítási folyamatát nem használták fel arra, hogy részletes és megvalósítható keretrendszert biztosítsanak a támogatott döntéshozatalhoz a jogképesség – tessék? Jogképessége mindenkinek van korlátozás nélkül. Itt cselekvőképességről van szó! - gyakorlása során az Egyezmény 12. cikkének rendelkezései szerint.

26. A Bizottság javasolja, hogy a részes állam hatékony módon használja fel a Polgári Törvénykönyv és a kapcsolódó törvények jelenlegi felülvizsgálatát a gondnok jogköreinek szűkítésére tett azonnali lépésekre annak érdekében, hogy a rendszer a helyettes döntéshozatal felől a támogatott döntéshozatal irányába mozdulhasson el, amely tiszteletben tartja az egyén önállóságát, akaratát és választásait, és teljes összhangban áll az Egyezmény 12. cikkével, beleértve az egyén azon jogának tiszteletben tartását, hogy saját maga adhasson megfelelő tájékoztatáson alapuló beleegyezést egészségügyi kezelésekhöz, vagy vonhassa azt vissza, hogy hozzáférhessen az igazságszolgáltatáshoz, szavazhasson, házasodhasson, dolgozhasson és megválaszthassa lakhelyét. A Bizottság továbbá javasolja a részes állam számára, hogy a fogyatékosokkal élő személyekkel és képviseleti szervezeteikkel konzultálva és velük együttműködve biztosítson képzést országos, regionális és helyi szinten valamennyi szereplő számára, beleértve a köztisztviselőket, bírókat és szociális munkásokat, a fogyatékos személyek cselekvőképességének elismerésével és a támogatott döntéshozatal mechanizmusaival kapcsolatban.

Ezzel csak részben tudok egyet érteni, ráadásul kissé leegyszerűsíti a helyzetet.

A támogatott döntéshozatal lehetőségének tényleg lehet örülni, az új Ptk. fekteti le az alapjait.

Az eü. kezelés tényleg jó lenne korlátozástól mentesen.

Az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférés csak részben korlátozott. Például a gondnokság megszüntetése v. módosítása iránt a gondnokolt is indíthat pert. (Ptk. 21.§)

Szavazás: mindkét gondnoksági forma esetén csak akkor van kizárva a gondnokolt a választójogból, ha a bíróság az ítéletében így rendelkezik, tehát nem automatikusan. És megvannak az esetek, hogy mikor teheti ezt meg. (Vjt. 13/A.§)

Az „önálló” házasságkötésből a cselekvőképességet korlátozó gondnokság alatt álló nincs kizárva, de tényleg szomorú, hogy a cselekvőképtelen gondnokolt meg ki van zárva. (Az esetleges „kockázatokat” másként is ki lehetne küszöbölni.) (Csjt. 9. §)

„Dolgozás”? Elvileg dolgozhatnak, ha sikerül nekik, csak nem rendelkezhetnek utána a teljes vagyonukkal. Ezt meg fogja szüntetni az új Ptk. - hatályba lép: 2014. március 15-én – azzal, hogy nem sorol fel korlátozás alá eső területeket, hanem teljes mértékben bírói mérlegelés tárgyává teszi a korlátozás területeit, aki pedig így teljesen személyre szabottan tud dönteni. Ez a szemléletmód-váltás további, kifogásolható korlátozások miatti kritikáknak is elejét veszi, például a lakóhely szabad megváltoztatásának problémáját.

A személy szabadsága és biztonsága (14. cikk)

27. A Bizottság nagybecsüléssel veszi tudomásul, hogy a részes állam elkötelezte magát amelle, hogy intézkedéseket vezet be annak érdekében, hogy a szabadságuktól megfosztott fogyatékosokkal élő személyek számára biztosítsa az ésszerű alkalmazkodást. Szintén elismeréssel veszi tudomásul, hogy „a személyes szabadságot a szociális szolgáltatások terén az igénybevétel önkéntessége biztosítja” (a részes állam CRPD/C/HUN/1 jelentésének 87. bekezdése). A Bizottságot azonban aggodalommal tölti el a gondnokság alá

helyezett személyek helyzete, amikor is az **intézeti ellátásról** az érintett személy helyett a gondnok hozza meg a döntést, illetve az, hogy a gondoksága alá helyezett személy nevében a gondnok jogosult hozzájárulást adni a mentális egészségügyi szolgáltatások nyújtásához. A Bizottság továbbá sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy néhány esetben a **fogyatékoság képezheti a fogvatartás** alapját.

28. **A Bizottság azt javasolja, hogy a részes állam tekintse át azokat a jogszabályi rendelkezéseket, amelyek lehetőséget biztosítanak a személy szabadságtól való megfosztására fogyatékoság alapján – beleértve a mentális, pszicho-szociális vagy értelmi fogyatékoságot is, illetve, hogy vezessen be intézkedéseket annak biztosítására, hogy az egészségügyi szolgáltatások – beleértve valamennyi mentális egészségügyi szolgáltatást – az érintett személy szabad és megfelelő tájékoztatáson alapuló hozzájárulásán nyugodjon.**

A kínzás és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmód vagy büntetés tilalma (15. cikk)

29. A Bizottságot aggodalommal tölti el az, hogy az egészségügyről szóló CLIV. törvény jogi keretet biztosít arra, hogy a **korlátozottan cselekvőképes fogyatékosággal élő személyeket szabad és megfelelő tájékoztatáson alapuló hozzájárulásuk nélkül lehet orvosi kísérletek alá vonni**, mivel a hozzájárulást gyámjuk adhatja meg. A Bizottság azt is aggodalommal jegyzi meg, hogy nincs olyan független orvosi testület, amelynek feladata a kínzást állítólagosan elszenvedők vizsgálata és az emberi méltóság biztosítása lenne orvosi vizsgálatok során, **ahogyan azt az Emberi Jogi Bizottság megállapította (CCPR/C/HUN/CO/5).**
30. **A Bizottság nyomatékosan felkéri a részes államot arra, hogy módosítsa az egészségügyről szóló CLIV. törvényt és törölje el azokat a rendelkezéseket, amelyek jogi keretet biztosítanak arra, hogy a korlátozottan cselekvőképes fogyatékosággal élő személyeket szabad és megfelelő tájékoztatáson alapuló hozzájárulásuk nélkül lehessen orvosi kísérletek alá vonni. A Bizottság azt javasolja a részes állam számára, hogy hajtsa végre az Emberi Jogi Bizottság 2010-es ajánlását (CCPR/C/HUN/CO/5) arra vonatkozóan, hogy „hozzanak létre egy olyan független orvosi testületet, amelynek feladata a kínzást állítólagosan elszenvedők vizsgálata és az emberi méltóság biztosítása orvosi vizsgálatok során.”**
Mentesség a kizsákmányolástól, erőszaktól és visszaélésektől (16. cikk)
31. A Bizottság értékeli, hogy a részes állam már tett intézkedéseket kifejezetten fogyatékosággal élő személyekre vonatkozó rendelkezések bevezetésére a jogszabályokban és a politikában a kizsákmányolás, erőszak és visszaélések megelőzése érdekében. Azonban aggodalommal tölti el az, hogy a fogyatékosággal élő nők, férfiak, lányok és fiúk folytatólagosan ki vannak téve az erőszaknak, visszaéléseknek és kizsákmányolásnak.
32. **A Bizottság azt javasolja a részes állam számára, hogy tegyen hatékony intézkedéseket a fogyatékosággal élő nők, férfiak, lányok és fiúk védelmének biztosítására a kizsákmányolással, erőszakkal és visszaélésekkel szemben az Egyezménynek megfelelően, többek között az erőszak korai feltárását célzó protokollok kialakításával, mindenek előtt intézményi keretek között, az áldozatok tanúvallomásainak összegyűjtésével, illetve a felelős személyek vád alá helyezésével és az áldozatok kárpótlásával. Arra is javaslatot tesz, hogy a részes állam biztosítsa, hogy az áldozatok védelmére létrehozott intézmények és szolgáltatások korra, a nemre és a fogyatékoságra érzékenyek, valamint hozzáférhetőek legyenek.**
Önálló életvitel és a közösségbe való befogadás (19. cikk)
33. A Bizottság tudomásul veszi, hogy a részes állam felismerte annak szükségességét, hogy a fogyatékosággal élő személyek számára fenntartott nagylétszámú bentlakásos intézményeket közösségi alapú megoldásokkal kell felváltani (kitagolás). A Bizottság azonban aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a részes állam 30 éves időkeretet határozott meg a kitagolásra. Aggódik továbbá amiatt, hogy a részes állam aránytalanul nagy forrásokat, részben regionális EU forrásokat különített el a **nagy intézmények** felújítására, ami további szegregációhoz vezet, szemben elegendő forrás biztosításával a közösségi alapú támogatási szolgáltatási hálózat kialakítására. A Bizottság aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a részes állam nem biztosít elegendő és megfelelő támogatási szolgáltatásokat a helyi közösségekben, ami lehetővé tenné a fogyatékosággal élő személyek számára, hogy önállóan éljenek az intézményi kereteken kívül.
34. **A Bizottság felkéri a részes államot, hogy elegendő forrást biztosítson ahhoz, hogy a fogyatékos személyek másokkal egyenlő alapon, szabadon választhassák meg lakhelyüket; teljes hozzáférésük legyen az otthoni, lakóhelyi és egyéb közösségi szolgáltatásokhoz a mindennapi életben, beleértve a személyes segítséget; és az ésszerű alkalmazkodáshoz a saját helyi közösségükbe való befogadás érdekében.**
35. **A Bizottság továbbá felkéri a részes államot, hogy vizsgálja felül a források elosztását, beleértve az EU regionális forrásait, amelyeket a fogyatékosággal élő személyek támogatási szolgáltatásaihoz biztosítanak,**

továbbá, hogy vizsgálja felül a kisközösségekben működtetett lakócentrumok szerkezetét/ és működését, és hogy biztosítsa az Egyezmény 19. cikkében található rendelkezéseknek való teljes megfelelést.

Kitagolás – intézményi férőhely kiváltás

A nagy létszámú, tartós bentlakást nyújtó fogyatékos és pszichiátriai intézmények kiváltására a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség 2012 folyamán írta ki a TIOP 3.4.1.-A-11/1-es pályázatot, aminek keretében két körben összesen 6 intézmény fenntartója nyújtott be pályázatot összesen mintegy 900 férőhely kiváltására. A 900 férőhely kiváltás elmarad az első 3 éves ciklusra tervezett 1.500 férőhely kiváltástól, ami aggodalomra ad okot. Jelenleg Magyarországon közel 23.000 fogyatékos személy él nagy létszámú bentlakásos otthonban. A kitagolásra, kiváltásra meghatározott 30 éves időkeretet az érdekvédelmi szervezetek beláthatatlanul hosszú időnek tartják, a kiváltás folyamat időkeretének csökkentését szorgalmazzák. A Bizottság megállapítja, hogy Magyarország nem biztosít elegendő és megfelelő támogatási szolgáltatásokat a helyi közösségekben, ami lehetővé tenné a fogyatékosokkal élő személyek számára, hogy önállóan éljenek az intézményi kereteken kívül. A Bizottság megállapításával Szövetségünk (PÉF) egyetért, a támogatási szolgáltatások hiánya jelentősen hátráltatja, lassítja a folyamatot.

A Pszichiátriai Érdekvédelmi Fórum felmérése szerint a pszichoszociális fogyatékosokkal élők nem jutnak hozzá a megfelelő rehabilitációs szolgáltatásokhoz, szükségük lenne védett lakhatási és munkalehetőségekre, házi gondozásra, de szívesen járnának nappali klubokba is, bár ilyen lehetőségekkel csak elvétve találkoznak.

Az otthon és a család tiszteletben tartása (23. cikk)

36. A Bizottság aggodalommal jegyzi meg, hogy a fogyatékos személyek számos pénzügyi, fizikai és attitűdbeli akadállyal kerülnek szembe, ha családot akarnak alapítani, illetve, hogy hiányoznak az önálló életvitel biztosítását támogató szolgáltatások, ahogy azt a fenti 34. és 35. bekezdés tartalmazza, ami *de facto* akadályt jelent abban a tekintetben, hogy teljes mértékben és hatékonyan tudjanak élni az Egyezmény 23. cikkében meghatározott jogokkal.
37. **A Bizottság felkéri a részes államot, hogy tegyen megfelelő intézkedéseket annak érdekében, hogy a házassági kort elért fogyatékos férfiak és nők megházasodhassanak, családot alapíthassanak, illetve, hogy biztosítson megfelelő szolgáltatásokat, amelyek támogatják a fogyatékos férfiakat, nőket és gyermekeket abban, hogy családjukban élhessenek annak érdekében, hogy meg lehessen előzni és csökkenteni lehessen az intézményben való elhelyezés kockázatát.**
38. **A Bizottság felkéri a részes államot, hogy tegyen megfelelő és gyors intézkedéseket arra, hogy megvédje a fogyatékosokkal élő személyeket a kényszersterilizációtól.**

Oktatás (24. cikk)

39. A Bizottság elismeréssel állapítja meg, hogy a fogyatékos diákoknak lehetőségük van tanulmányok folytatására a jelnyelv és a Braille-írás használatával. Azt is elismeréssel nyugtázza, hogy az így tanult tantárgyakban a tanárok képzésben részesülnek. A Bizottság azonban sajnálattal állapítja meg, hogy sok fogyatékos diák továbbra is speciális oktatási intézményt látogat. Megjegyzi továbbá, hogy a részes állam nem hozott elég intézkedést annak érdekében, hogy valamennyi fogyatékosokkal élő diák esetében biztosítsa az ésszerű alkalmazkodást a többségi oktatási intézményekben, illetve arra, hogy befogadó oktatási rendszert fejlesszen ki és támogasson az Egyezménynek megfelelően.
40. A Bizottságot továbbá aggodalommal tölti el, hogy nincsenek szociális programok annak biztosítására, hogy a fogyatékosokkal élő roma gyerekek hozzáférhessenek a többségi oktatási intézményekhez, illetve hogy nem történik megfelelő egyeztetés velük és szüleikkel annak eldöntésére, milyen támogatás lenne szükséges az oktatáshoz való joguk gyakorlásához.
41. **A Bizottság felszólítja a részes államot, hogy különítsen el elegendő forrást a fogyatékos gyermekek befogadó oktatási rendszerének kialakításához. Megismétli, hogy az ésszerű alkalmazkodás megtagadása**

diszkriminációt valósít meg, és azt javasolja a részes állam számára, hogy jelentősen növelje meg erőfeszítéseit a következők érdekében: ésszerű alkalmazkodás biztosítása a fogyatékos gyermekek részére a tanuló egyéni szükségletei alapján; megfelelő támogatás biztosítása az általános oktatási rendszeren belül a fogyatékosokkal élő tanulók számára; valamint a tanárok és más oktatási dolgozók folyamatos képzése annak érdekében, hogy el tudják látni feladataikat a befogadó oktatási rendszeren belül.

42. A Bizottság nyomatékosan felkéri a részes államot, hogy készítsen programokat a fogyatékosokkal élő roma gyermekek többségi oktatási programokba történő befogadásának biztosítására, figyelembe véve az ésszerű alkalmazkodás követelményét, amelynek teljesítése szükséges lehet a kívánt hatás eléréséhez.
Munkához való jog (27. cikk)
43. A Bizottság nagyrabecsüléssel veszi tudomásul, hogy a részes állam számos lépést tett a fogyatékosokkal élő személyek munkához való jogának biztosítására, beleértve azt is, hogy a 2012-es Munka Törvénykönyve (2012. évi I. törvény) rendelkezést tartalmaz a fogyatékos személyekkel kapcsolatos ésszerű alkalmazkodásról. A Bizottság azonban sajnálattal veszi tudomásul, hogy a fenti erőfeszítések ellenére a fogyatékosokkal élő személyek teljes foglalkoztatási aránya elmarad a lakosság más csoportjainak ilyen arányától.
44. A Bizottság azt javasolja a részes állam számára, hogy a Munka Törvénykönyvének a fogyatékosokra vonatkozó rendelkezéseit hatékonyan hajtsa végre, illetve hogy dolgozzon ki programokat a fogyatékosokkal élő nők és férfiak foglalkoztatási lehetőségeinek bővítésére a közzférában és a magán szektorban, ahogyan azt a Gazdasági, Szociális és Kulturális Jogok Bizottsága 2008-ban javasolta (E/C.12/HUN/CO/3), megfelelően az Egyezmény 27. cikkében megfogalmazott követelményeknek, különös tekintettel azokra az erőfeszítésekre, amelyek a fogyatékosokkal élő férfiak és nők nyílt munkaerőpiacra való bevonására irányulnak.

Munkához való jog

A fogyatékosokkal élő személyek foglalkoztatási aránya elmarad a lakosság más csoportjainak ilyen arányától. A megváltozott munkaképességű foglalkoztatottak 135 ezer fős létszáma a betegség típusa szerint a népesség egészétől némileg eltérő struktúrát tükröz. Egyes betegségi típusok ugyanis kevésbé jelentenek akadályozó tényezőt a munkavégzésben, míg mások inkább. A foglalkoztatottak körében a mozgásszervi problémával küzdők, a mellkasi és légzőszervi betegséggel élők, a cukorbeteg jóval nagyobb arányt képviselnek, mint a megváltozott munkaképességű népesség egészében, ugyanakkor a keringési rendszer betegségeiben szenvedők, illetve az idegrendszeri eredetű és a pszichoszociális károsodással élők viszont jóval alacsonyabbat.

A társadalmi kirekesztettség, a stigmatizáció és a diszkrimináció a pszichoszociális fogyatékosokkal élők tekintetében súlyos plusz terheket okoz. A pszichoszociális károsodás egyrészt tüneteik révén közvetlenül, másrészt a stigmatizáció és a diszkrimináció közvetítésével jelentősen rontják az életminőséget, az önálló életvitelt és a foglalkoztatottság lehetőségét.

A Pszichiátriai Érdekvédelmi Fórum javaslata, legyen az Országos Fogyatékosügyi Program közép- illetve hosszú távú feladata, aminek alapján kormányzati intézkedést várunk, hogy az esélyegyenlőség megteremtéséhez szükséges intézkedéseket megalapozza, a hiányosságokat megszüntesse, létrehozza a megfelelő számú védett munkalehetőségeket.

A pszichoszociális károsodással élő, megváltozott munkaképességű személyek körében növelni szükséges a foglalkoztatottságot, ennek elérése érdekében prioritás, az Országos Fogyatékosügyi Program fontos feladata a célcsoportnak megfelelő speciális rehabilitációs, képzési, ill. a munkavállalásra felkészítő programok indítása.

A foglalkoztatottság növelésének egyik, nem elhanyagolható indoka, a pszichoszociális fogyatékosokkal élő személyeket az elmúlt években ért hátrányos rendelkezések mérséklése. A társadalmi csoport jelenleg az egzisztenciális ellehetetlenülés állapotában van, több elvonás történt: fokozatosan megszűnt a 13. havi rokkantsági nyugdíj, eltörölték a munkavállalók számára a jogosultsági

hónapok számától függő adójóváírást, és az 57 év alatti fogyatékos személyek esetében az utazási kedvezményt.

A politikai életben és közéletben való részvétel (29. cikk)

45. A Bizottságot nagy aggodalommal tölti el a részes állam új Alaptörvényének azon rendelkezése, amely lehetővé teszi, hogy a bíró „belátási képességük korlátozottsága miatt” megfosson személyeket a szavazati jogtól, illetve az, hogy a jogszabály az értelmi vagy pszicho-szociális fogyatékossgal élő személyek esetében lehetővé teszi a választójog korlátozását, ha az érintett személyt korlátozottan cselekvőképessé vagy cselekvőképtelenné nyilvánították.

Nem egészen így van... ld. fentebb

46. A Bizottság azt javasolja, hogy az összes vonatkozó jogszabály kerüljön felülvizsgálatra annak érdekében, hogy valamennyi fogyatékossgal élő személy, a fogyatékossga típusától, jogállásától vagy lakóhelyétől függetlenül rendelkezzen szavazati joggal, és hogy másokkal egyenlő alapon részt vehessen a politikai és közéletben.

C. Különleges kötelezettségek (31-33. cikk)

Statisztika és adatgyűjtés (31. cikk)

47. A Bizottság sajnálattal veszi tudomásul a fogyatékossgal élő személyekről gyűjtött bontott adatok alacsony szintjét. Megjegyzi, hogy a részes állam utolsó két népszámlása tartalmazott információkat a fogyatékossgáról. Sajnálattal veszi tudomásul azonban, hogy a 2011-es népszámlálás 2012 áprilisában közzétett előzetes adatai nem tartalmaztak a fogyatékossgal kapcsolatos statisztikákra utaló jelzést.

48. A Bizottságot aggodalommal tölti el a fogyatékossgal élő roma gyermekekkel kapcsolatos információk hiánya. Aggodalommal tölti el továbbá az a megközelítés, ahogyan a részes állam a fogyatékossgal élő gyermekek vonatkozásában a bizalmasságot és titoktartást értelmezi.

49. A Bizottság azt javasolja, hogy a részes állam az adatok gyűjtését, elemzését és terjesztését, nemre, korra és a fogyatékossga típusára lebontva rendszerezze; növelje ebben a vonatkozásban erőforrásait; dolgozzon ki nemre és korra érzékeny mutatókat a jogalkotási és a politikai irányvonalak kialakításának támogatására, illetve az Egyezmény különböző rendelkezéseinek végrehajtására irányuló ellenőrzés és jelentéstétel intézményi kereteinek megerősítése érdekében, figyelembe véve a fogyatékossga orvosi megközelítése felől az emberi jogi megközelítés irányában bekövetkezett változásokat.

50. A Bizottság azt javasolja a részes állam számára, hogy megfelelő adatgyűjtést dolgozzon ki a fogyatékossgal élő roma személyek, különösen a gyermekek természetének és jellemzőinek a megértése érdekében.

Nemzeti szintű teljesítés és ellenőrzés (33. cikk)

51. A részes állam erőfeszítései ellenére, amelyeket az Egyezmény végrehajtásának ellenőrzését célzó mechanizmus bevezetésére tett, a Bizottságot aggodalommal tölti el, hogy az Országos Fogyatékosügyi Tanács, amelyet független ellenőrző mechanizmusként jelöltek ki, nem felel meg a nemzeti intézmények jogállásával kapcsolatos elveknek (Párizsi Elvek), és ezért nincs összhangban az Egyezmény 33(2) cikkével.

Az OFT-ben vannak nem kormányzati tagok is bőven... Párizsi Elvek: pluralizmust hangsúlyozza az összetételben, azonban a szervezet államtól való függetlensége csak relatív, mert kizárólag jogszabály hozhatja létre, állapíthatja meg hatáskörét...

52. A Bizottság felkéri a részes államot arra, hogy hozzon létre független ellenőrző mechanizmust a Párizsi Elvekkel és az Egyezmény 33(2) cikkével összhangban, valamint hogy biztosítsa a civil társadalom, különösen a fogyatékossgal élő személyek szervezeteinek teljes részvételét az ellenőrzési folyamatban és keretekben.

Utókövetés és terjesztés

53. A Bizottság arra kéri a részes államot, hogy az itt részletezett zárókövetkeztetéseknek megfelelően hajtsa végre a Bizottság javaslatait. A Bizottság javasolja, hogy a részes állam a zárókövetkeztetéseket juttassa el megfontolás és intézkedés céljából a kormány és a parlament tagjaihoz, az érintett minisztériumok tisztviselőihez, az igazságszolgáltatás tagjaihoz, illetékes szakmai szervezetekhez, mint például. oktatási, orvosi és jogi

szakemberekhez, valamint a helyi hatóságokhoz és a médiához, a modern közösségi kommunikációs eszközök alkalmazásával.

54. A Bizottság nyomatékosan bíztatja a részes államot arra, hogy a második időszakos jelentés előkészítésébe vonja be a civil társadalmi szervezeteket, különös tekintettel a fogyatékossgal élő személyek szervezeteire.
55. A Bizottság felkéri a részes államot, hogy a jelen zárókövetkeztetéseket hozzáférhető formában, széles körben terjessze, beleértve a nem kormányzati szervezeteket és a fogyatékossgal élő személyek képviselői szerveit, valamint magukat a fogyatékossgal élő személyeket és családtagjaikat.
56. A Bizottság felkéri a részes államot, hogy 12 hónapon belül írásban adjon tájékoztatást azokról az intézkedésekről, amelyeket a 26. és a 46. bekezdésben található ajánlások teljesítésére hozott.

Következő jelentés

57. A Bizottság arra kéri a részes államot, hogy a második időszakos jelentést 2014 augusztusáig nyújtsa be, és hogy a jelentésben nyújtson tájékoztatást a zárókövetkeztetésekből megfogalmazottak teljesítéséről.
-